

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cæremoniale FF. Minorum Strictioris Observantiæ Almæ
Provinciæ Saxonæ S. Crucis**

Sächsische Franziskanerprovinz vom Heiligen Kreuz

Nevhsii, 1706

VD18 10502327

Appendix, De Officio Ministri in Missa privata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71672)

APPENDIX

De Officio Ministri in Missa privata.

1. **D**E necessariis, ut vino, aqua, & candelis ardentibus providebit, Sacerdoti vestes ad induendum disponet, calceos, & aquam lavacri ministrabit, extendet Manicas Albæ à dextra incipiendo, ut commodius Sacerdos indui possit: Cingulum utraque manu à tergo porriget, Albam decenter componet, Manipulum utraque manu, deinde similiter Stolum porrigat à sinistra Sacerdotis, & Casulam imponat & aptet.

2. Accipit Missale, quod ambabus manibus suppositis ante pectus portat, illudque clausum collocat in cornu Epistolæ, non autem aperit, ut aliqui majoris obsequii gratiâ, tamen malè, practicant. Si autem Missale sit in altari, accipit Ampullas: & dum Sacerdos ante egressum, in Sacristia cruci inclinatur, & ipse inclinatur, & postquam Sacerdos se vertit, genu flexus petit benedictionem. Et deinde præcedit gravi & religioso incessu. Transiens altare, in quo est tabernaculum aut Sacramentum post consecrationem adhuc præsens, genuflectit unico genu: si Sacramentum elevetur, utroque per moram, ubi se Sacerdoti conformabit: & procedit ad altare, ubi cum Sacerdote facit profundam inclinationem, vel genuflexionem, si in altari sit tabernaculum sanctissimi Sacramenti: postquam Sacerdos ascendit, aptat amictum & caputium. Hoc facto descendit, junctis manibus, & congruum est, ut toti Missæ junctis ante pectus manibus assistat, si tamen ob senium, aliamve rationabilem causam id commode fieri nequeat, semper saltem junctas habeat manus, dum huc vel illuc ambulat, nisi manus circa aliud servitium occupatæ sint. Deinde in cornu Evangelii ante imum gradum, prævio osculo terræ genuflectit.

3. Cum Sacerdote incipiente Confessionem, se signat ac distinctè & intelligibiliter respondet: cum legit Confiteor, inclinatur, non ta-

mente nimium profternit , ne forte intelligi non possit : inclinatur etiam Confessionem Sacerdotis. Dum minister dicit TIBI PATER , & TE PATER ; aliquantulum se vertit ad Sacerdotem. Dum minister dicit : MISEREATUR, &c. erigit se , & dum Celebrans dicit : MISEREATUR, &c. INDULGENTIAM, &c. DEUS TU CONVERSUS, &c. manet inclinatus usque ad finem Confessionis.

4. Facta Confessione manet in eodem loco , in gradu tamen flectens. Dicto post Epistolam DEO GRATIAS , prævio terræ osculo surgit , observatis semper reverentiis vel genuflexione si Venerabile aut Ciborium expositum, aut si non expositum, humerorum inclinatione, quotiès transitur per medium, portat Missale apertum ad cornu Evangelii, taliterque locat ut posterior pars libri, quantum fieri potest , respiciat ipsum cornu , Missali ita collocato redit ad cornu Epistolæ.

5. Dicto Offertorio : prævio terræ osculo junctis manibus vadit ad cornu Epistolæ , ut ministret ampullam vini, quam osculatur , non tamen manum Celebrantis , & prævia capitis inclinatione porrigit, ita ut Sacerdos eam per manubrium accipere possit : quam sinistra recipit, & dextra deinde præbet ampullam aquæ. Deinde explicato manutergio , accipit sinistra pelviculam , fundit aquam super Celebrantis digitos , & facta inclinatione redit ad locum suum cum terræ osculo.

6. Cum dicitur SANCTUS , pulsat parvam campanulam. Ad ultimam crucem super Calicem factam dat signum præliminare , & absque terræ osculo vadit ad medium & parum ad dextram Celebrantis super 2dum gradum , si sint tres, alioquin super primum gradum flectit, & facta Consecratione parum inclinatus fimbriam planetæ sinistra levat, & dextera dat signum 3tio, hoc est in prima adoratione, elevatione, & 2da adoratione, qua à Sacerdote facta, ipse osculatur terram, Similiter facit ad elevationem Calicis : fimbriam non osculatur, sed iterum terram post 2dam Calicis adorationem : postea vadit ad locum suum & orat in cruce usque ad PATER NOSTER.

7. Ad ablutionem ministrat vinum stans in suppedaneo altaris ,
facie

facie versa ad illud, quoniam Sacerdos super altare Calicem porrigit. Ad 2dam ablationem, si opus est, propius ad Sacerdotem accedit, facie versa ad Sacerdotem, ministrat non tantum vinum sed & aquã, facta semper ante & post capitis inclinatione. Deinde defert librum, facta semper in medio congrua reverentia, ad cornu Epistolæ. Et vadit juxta cornu Evangelii usque dum accipiat benedictionem. Si Celebrans pro 2do Evangelio libro uti debeat, quem in illum finem apertum relinquit, illum tempestivè defert ad cornu Evangelii.

8. Cum Celebrans legit ultimum Evangelium, vadit ad cornu Epistolæ, illo finito extinguit candelas, imo in cornu Evangelii nisi alia Missa immediate sequatur, tunc enim eas accensas, & Missale super altare relinquit: alioquin illud accipiens & ante pectus portans, facta reverentia cum Sacerdote, devotè revertitur ad Sacristiam, ubi

Sacerdotem juvat in exuendo, omnia ordinatè plicat, & post agnitam culpam, tegit altare si opus fuerit, & vadit in pace.

